

Opracował Bartosz Staregowski Chełm dn. 21.06.2013

*Słowniczek specjalistycznego
języka angielskiego (słownictwo
historyczne i ogólne, pomocne przy
odczytywaniu tekstów
historycznych)*

OD AUTORA

Główną intencją opracowania powyższego słownika przez autora była chęć pomocy(choćby w niewielkim stopniu) studentom historii przy odczytywaniu tekstów historycznych, a także w oswojeniu się ze słownictwem występującym podczas kolokwium zaliczeniowego z języka specjalistycznego. Autor ma świadomość, że słowniczek może nie obejmować całości słownictwa historycznego występującego w języku angielskim, toteż prosi o wyrozumiałość i ewentualne uzupełnianie go o nowe słowa i zwroty. Słowniczek obejmuje zarówno słownictwo typowo historyczne, ale także ogólne, które może być pomocne przy translacji tekstów historycznych. Zawiera także nazwy pewnych wydarzeń historycznych, zarówno z historii Polski jak i powszechnej. Piszący te słowa ma nadzieję, że choć trochę wspomniana praca pomoże studentom w poznawaniu i tłumaczeniu anglojęzycznych tekstów historycznych. Przygotowując jakąkolwiek pracę, pojawiają się czasem drobne pomyłki i przeoczenia, więc i w tej materii autor prosi o wyrozumiałość, jeśli takowe zostaną zauważone.

Bartosz Staręgowski

A

abandon – opuszczać, opuścić, zaniechać, zarzucić, zrezygnować, poddać, poddanie się, oddanie się

abbey – opactwo

abbot – opat

abolish – znieść, obalić, uchylić, unieważnić

abscess – ropień, wrzód

accede – przystępować, zgadzać się, wyrazić zgodę, przychylić się, wstąpić, objąć, zgłosić akces

accession – wstąpienie, przystąpienie, objęcie, dojście, przyrost, dostęp

acclaim – uznanie, aplauz, darzyć uznaniem, oklaskiwać, obwoływać, okrzyknąć

accomplice – współnik, współwinny, współsprawca

accord – układ, zgoda, porozumienie, przyzwolenie, akord, pozwalać, zgadzać się, być stosownym, harmonizować, przyznawać, udzielić, przyzwolić

according as – stosownie do

accusation – oskarżenie, zarzut

accuse – oskarżać, zarzucić, winić, oskarżony

achieve – spełnić, uzyskać, osiągnąć, dokonywać, zdobyć, dojść

achievement – osiągnięcie

acid rain – kwaśny deszcz

acknowledgement – potwierdzenie, podziękowanie, uznanie, przyznanie, odwzajemnienie się

across – przez, na krzyż, w poprzek, wszereż, na szerokość, na grubość, na drugiej stronie

act – działać, czynić, zachowywać się, postąpić, spełniać funkcję, udawać, czyn, ustawa, uchwała, dokument

additional – dodatkowy, dalszy, uzupełniający

administer – zarządzać, sprawować rządy, udzielać, dawać, wymierzać, przyczyniać się

administrative district – powiat

advance – awansować, postępować, posuwać się naprzód, przyspieszać, przedkładać, promować, popierać, podwyższać, wypłacić, pożyczyć, zrobić postępy, naprzód, zawczasu, przed innymi, postęp, awans, pierwsze kroki, zaliczka, zadatek, pożyczka, podwyżka

advancement – postęp, awans, posunięcie naprzód, popieranie

adventurer – awanturnik, poszukiwacz przygód

adviser – doradca, radca

affair – sprawa, interes, przedsięwzięcie, coś wspaniałego, romans, afera, wydarzenie, kwestia

afford – pozwolić sobie, dostarczyć

afterwards – potem, później, następnie

against – przeciwko, przeciw, na wypadek, wbrew, walczyć z kimś, ostrzegać przed czymś

agitation – agitacja, poruszenie, ruch, wzruszenie, podniecenie, roztrząsanie

agreement – porozumienie, układ, umowa, zgoda, ugoda, zgodny

airman – lotnik

alleged – domniemany, rzekomy, przypuszczalny

allegiance – posłuszeństwo, wierność
allow – dopuszczać, zezwalać, (z negacją) nie znosić, nie dopuszczać, nie zważać
allowance – zasiłek, deputat, przydział, tolerowanie, dodatek
ally – sojusznik, alianctwo, połączyć, skoligacić, sprzymierzeniec
alongside – wzdłuż, obok, przy
alternate – następować kolejno, zmieniać kolejno, zmienny, kolejny, na przemian, przeciwległy
amateur – amator, dyletant
amendment (to constitution) – poprawka do konstytucji, poprawa, naprawa, poprawka
among – między, wśród, pomiędzy, pośród
amount – kwota, wynosić, równać się, ilość, liczba, suma
ancestor – przodek, antenat
ancestry – rodowód, pochodzenie, przodkowie, antenaci, ród
ancient time – czas starożytny
announce – ogłosić, zawiadomić, zapowiedzieć
anthem – hymn
anticipate – przewidywać, oczekiwać, wyprzedzić, uprzedzić, odgadnąć, przyspieszyć
antiquarian – antykwarium, antykwarski
antitrinitarian – antytrynitarz
anxious – niespokojny, niepokojący, budzący obawy, pragnący
apart – oddzielnie, osobno, na boku, poza, oprócz, przeznaczyć, odłożyć, oddalone
ape – małpa, błaznować, małpować
apparently – widocznie, podobno, najwidoczniej, najwyraźniej, pozornie, na pozór
appear – pojawić się, ukazywać się, stanąć, wydawać, okazywać, wychodzić na jaw
applied – stosowany
apply – zastosować, złożyć wniosek, dotyczyć, przyłożyć, posmarować, zgłosić
appropriate – właściwy, odpowiedni, przywłaszczyć, przeznaczyć, poświęcić
appropriation – przeznaczenie, przywłaszczenie, kredyty
approve – zatwierdzić, pochwalać, okazać się, zaaprobować
approximately – w przybliżeniu, około
archaic – archaiczny
archbishop – arcybiskup
archer – łucznik
archivist – archiwista, archiwistka
armour – zbroja, pancerz, opancerzenie
arrival – przybycie, przyjazd, nadejście
arrow – strzała
assassin – zabójca, morderca, skrytobójca
assassination – zamach, morderstwo, zamordowanie
associate – towarzysz, współnik, zrzęcać, dołączyć, połączyć, towarzyszący, współpracownik, kolega
assassinate – zamordować, dokonywać zamachu
assume – przypuszczać, objąć, przybierać, udawać, hojność, wziąć na siebie
attempt – próbować, próba

authoritative – autorytatywny, miarodajny, apodyktyczny
authority – władza, autorytet, powaga, rozkazywać, kierować, pełnomocnictwo, upoważnienie
auxiliary – pomocniczy, wspomagający
available – dostępny, osiągalny, do nabycia, do dyspozycji
avoid – unikać, stronić, uchylać się, unieważnić
awry – krzywo, opacznie, krzywy, opaczny
axe – topór, siekiera

B

back up – popierać kogoś, wspierać, posiłki
badge – symbol, znak, odznaka, numer
bagman – człowiek zajmujący się zbieraniem haraczy, rakieter, komiwojażer, włóczęga
balance – saldo, równowaga, waga, reszta, pozostałość, bilans handlowy, zważyć, saldować, wyrównywać, zgodzić się, wahać się
banned – zabroniony, zakazany
banner – chorągiew, baner, sztandar, transparent, bandera
banqueting hall – sala bankietowa
baptize – ochrzcić
barn – stodoła, obora, stajnia
based on – oparty na
basic idea – podstawowy pomysł, zasadnicza idea
battle – bitwa, walka, bój, bojowy, polowy, liniowy, frontowy, walczyć
battle cruiser – krążownik
battle cry – hasło bojowe, bojowy okrzyk
battle of Norway – bitwa o Norwegię
battlefield – pole walki
battlement – blanka
battleship – okręt wojenny
beacon – latarnia morska, sygnał błyskowy, boja świetlna, świecić
beat – bić, tłuc, zbić, pobić, odnieść zwycięstwo, wytrześć, prześcigać, dobijać się, lawirować
bedchamber – sypialnia
beg somebody's forgiveness – błagać kogoś o przebaczenie
begin forming – rozpocząć formowanie
beginning – początek, rozpoczęcie
behead – uciąć głowę, stracić kogoś
belong – przynależeć, należeć, odnosić się, pasować, odnieść
benefit – skorzystać, korzyść, pożytek, dobro, dobrodziejstwo, odnieść korzyść
besiege – oblec, oblegać
betray – zdradzić, oszukać
better off families – zamożniejsze rodziny, lepiej sytuowane rodziny
Bill of Rights – Karta Praw
biological – biologiczny
bitter – gorzki, przykry, ostry, szczypiący, gorycz, gorzkie, przykrość, przeciwność

blind – ślepy, niewidomy, oślepić, zaślepić, roleta, żaluzja, zasłona okienna
block – zastawiać, blokować, zatarasować, zatkać, zatamować, blok (np. z kamienia), kloc, bryła, zator, korek
bloody – krwawy, pokrwawiony, cholerny, pokrwawić, zakrwawić, plamić krwią
blow up – wysadzać w powietrze, napompować, wylatywać w powietrze, podmuch wiatru, dęcie
blunder – gafa, błąd, pomyłka
boar – dzik, knur, odyniec
body – ciało, kolegium, grupa, gromada, grono, osoba, człowiek, ucieleśniać
bold – śmiały, odważny, gruby, tłusty, wyraźny, wyrazisty
bonfire – ognisko
border – granica, brzeg, skraj, kresy, obwódka, obrąbek, lamówka, szlaczek, graniczyć, sąsiadować, stykać się, oblamować, obramować, obszyć
border district – granica dzielnicy
border line – linia graniczna
bottom – dół, dno, spód, sprowadzać na dno, opierać argumenty, zgłębić, spoczywać na dnie
bout of illness – atak choroby
bow – łuk, ukłon, skinienie, kokarda, smyczek, dziób, kłaniać się, zgiąć, przystawać, schylić, poddać, ukłonić się, skłonić, uginać
branch – gałąź, odnoga, oddział, filia, odgałęzić
brave – odważny, śmiały, dzielny, waleczny, postawny, wytworny
break away – zerwać się, oderwać się, odłamywać, uciekać, wyzwolić się, odłączyć się
break off – przerwać, oderwać się, przestać mówić, zerwać, przerwać robienie czegoś
break open – wyłamać
break out – wybuchnąć (*of war*), wzniecać
break up – zerwać, rozdrobnić, rozproszyć, rozpędzić, rozpaść, rozejść
brick – cegła, blok, klocek, kostka, ceglany
bridge construction – budowa mostu
brief – zwięzły, krótki, krótkotrwały
bring back – sprowadzić, przywieźć, odnieść, przynieść, przypomnieć
broadly – szeroko, zasadniczo, najogólniej
bullet – pocisk, kula
burn somebody at the stake – spalić kogoś na stosie
bury – pochować, pogrzebać
butcher – rzeźnik, masarz, oprawca, morderca, zarzynać, wyrzynać, mordować, dokonywać rzezi

C

cabbage – kapusta
campaign – kampania, prowadzić kampanię
cannon – działo, armata, wydrążenie, karambol, zderzyć się, wpaść
capability – zdolność, zdatność, wydajność, potencjał
captive – urzekać, zniewolić, zauroczyć
capture – zdobyć, złapać, pojmać, zdobyć, łup
caravan trade – karawana handlowa

cargo – ładunek
Carpation Rifle Brigade – Brygada Strzelców Karpackich
carpenter – stolarz, cieśla
carry – nieść, nosić, przynosić
carry something or somebody off – uprowadzić, ukraść, poradzić sobie z czymś
carve – rzeźbić, pokrajać, pociąć, wyczelować
castellan – kasztelan
castle – zamek
casualty – ofiara, nieszczęście, wypadek
cause – przyczyna, powód, podstawa, sprawa sądowa, proces, powodować, wywoływać, sprawić
cavalier – kawalerzysta, kawaler, jeździec, dżentelmen, rojalista, nonszalancki, niefrasobliwy
cavalry – kawaleria
cavalry captain – rotmistrz
cease – przestać, przerwać, wstrzymać, skończyć
ceasefire – zawieszenie broni
celebrate – świętować, celebrować, obchodzić
certain – pewny, ustalony, niezawodny
certainly – na pewno, owszem, niezawodnie, bezwarunkowo, bezwzględnie
chain mail – kolczuga
challenge – wyzwanie, wezwanie, apel, sprowokowanie, wyzwąć, wezwać, wzywać, sprowokować, zakwestionować
chamber – komnata, pokój, sala, izba
chamber of deputies – izba deputowanych
chamberlain – szambelan
chancellor – kanclerz
change over – zmienić, zmieniać, zluzować
charge – opłata, naładować, ładunek, koszt, należność, polecenie, pouczenie, obowiązek, odpowiedzialność, opieka, szarża, atak
check – kontrola, zaszachować, trzymać w szachu, zatrzymywać, zahamować, powstrzymać, skontrolować, sprawdzić, szach(szachy), opór, powstrzymanie, przeszkoda, kontrola, sprawdzenie, numer
check and balance – kontrola i równowaga
chest – skrzynia, kufer, klatka piersiowa
chieftain – wódz, herszt
chimerical – chimeryczny, urojony, złudny
chimney – komin
chivalry – rycerstwo, rycerskość, galanteria
chop – kroić, posiekać, rąbać, ścięcie, odcięcie, odrąbanie, płac, kotlet, zraz
chronicle – kronika, pisać kronikę, notować, prowadzić kronikę
circumstance – okoliczność, warunek
circumstantial – okolicznościowy, przypadkowy, uboczny, szczegółowy, drobiazgowy
citizen – obywatel, mieszczanin
civil war – wojna domowa

civilian – cywil, obywatel, cywilny, obywatelski
claim – twierdzić, zażądać, rościć sobie prawo, przypisywać, pretensja, reklamacja, zażalenie, skarga
claims – roszczenia
clan badge – symbol klanowy
clean up – zrobić porządek, gruntowne oczyszczenie, sprzątanie
clergy – kler, duchowieństwo, duchowni
club – dzielić, zrzeszać się, łączyć siły, zaatakować, maczugowaty, przyczyniać się, przyczynić, zrzucać się, pałować, tworzyć wspólną kasę, klub, nocny klub, klub sportowy, kij, pałka, maczuga, kij golfowy, trefl, koło, kółko, stronnictwo polityczne, frakcja polityczna
coast – wybrzeże, brzeg morza, płynąć wzdłuż wybrzeża
cobble – brukować, brukowiec
cocoa – kakao
coffin – trumna
cogently – przekonująco
collapse – zawalić się, upadek, runięcie, krach, zapaść, załamanie nerwowe, runąć
colleague – kolega, współpracownik
collect – zbierać, zgromadzić, kolekcjonować, wnieść, wnioskować, zainkasować
collude – zmawiać się, będący w zмовie
colonel – pułkownik
command – nakazać, rozkazać, dowodzić, panować,
commander – dowódca, komendant, kapitan, hetman
commemorating – upamiętniający
commerce – handel
commit – przyznawać, zobowiązać, popełnić
commodity – towar, towary, artykuł pierwszej potrzeby
common – wspólny, ogólny, powszechny
commonwealth – państwo federacja, Rzeczpospolita Obojga Narodów, wspólnota, związek państw
communique – komunikat
community – wspólnota, społeczność, środowisko, społeczeństwo
comply – zastosować się, stosować się, spełniać
composed – złożony, spokojny, opanowany
composer – kompozytor, autor
compound – związek, połączenie, zmieszać, złożyć, skombinować, zawrzeć, załatwić
comprising – zawierający
compulsory – obowiązkowy, przymusowy
conceivable – wyobrażalny
conclude – zawrzeć, zakończyć, doprowadzić do końca, wywnioskować, postanowić
conclusive – rozstrzygający, decydujący, ostateczny
conduct – prowadzić, kierować, dowodzić, przewodzić
conduct reform – przeprowadzić reformy
confederate – sprzymierzeniec, sprzymierzony, zjednoczyć, spiskować, knuć
confederate secret service – tajna służba konfederatów

confederation – konfederacja
confession – spowiedź, przyznanie, wyznanie, religia
confident – pewny, powiernik, zaufany, ufny, przeświadczony, pewny siebie, śmiały
Congress Kingdom – Królestwo Kongresowe
conquer – podbić, zdobyć, przewyciężyć
conqueror – zdobywca
considerable – znaczący, znaczny, poważny, spory
considered – ceniony, szanowany, przemyślany
consist – polegać na, składać się
consistency – konsystencja, gęstość, zwartość, konsekwencja, logiczność, spójność
consolation – pociecha, pocieszenie
consolidation – umocnienie, wzmocnienie, skonsolidowanie, zjednoczenie
consort – małżonek, małżonka, współmałżonek, łączyć się, połączyć się, nadawać się
conspicuous – wyraźny, rzucający się w oczy, widoczny, okazały
conspiracy – spisek, konspiracja
Constitution of Polish Republic – Konstytucja Polski
construct – budować, konstruować, rysować
consume – jeść, konsumować, spożywać, zużyć, strawić
contain – zawierać, mieścić, obejmować, zapanować
contend – walczyć, twierdzić, rywalizować, spierać się, współzawodniczyć
contest – konkurs, turniej, walka, zapasy, spór, debata, spierać się, współzawodniczyć
contribute – dołożyć, dokładać, wspomóc, przyczynić, wnieść
convulsion – konwulsja, drgawka, wstrząs
coordination – koordynować, koordynacja
copper – miedź, miedziak, kocioł, policjant, glina
copper stone – ruda miedzi
corn – kukurydza
correct – poprawny, poprawić, skorygować, naprawić, skarcić, ukarać
correlate – korelować, zestawić, być współzależnym
correspond – korespondować, odpowiadać, zgadzać się
Cossack – Kozak
count – hrabia, liczyć się, porachować, obliczyć, policzyć, rachunek, obliczenie, przestępstwo
countryside – wieś, okolica, krajobraz
country-wide – ogólnokrajowy
coup – przewrót, wspaniały czyn, mistrzowskie posunięcie
course – danie, bieg, seria, bieżnia, teren, kolej rzeczy, przebieg, krążyć, płynąć
court – dwór, sąd
courtyard – dziedziniec, podwórze
cover – pokryć, przykryć, nakryć, okryć, okrycie, przykrycie, narzuta, pokrowiec, osłona, pokrywka, wieko, okładka, schronienie, ukrycie
creature – stworzenie, istota, stwór, kreatura
credential – kwalifikacja, referencja, list uwierzytelniający
credible – wiarygodny

credulous – łatwowierny, naiwny
criticism – krytyka, krytycyzm
cross – zaznaczyć, przekroczyć, krzyż, utrapienie, krzyżówka, mieszaniec, poprzeczny, przecinający, przeciwny
crossbow – kusza
crowded – zatłoczony, przepełniony
crown – korona, władza królewska, wieniec
crowned – ukoronowany, uwieńczony
cruel – okrutny, srogi
crumbled – kruszony, rozkruszony
crumpled – wgnieciony
crusade – wyprawa krzyżowa, krucjata, wojna krzyżowa
crusader – krzyżowiec
crushing – miażdżący, druzgocący
culminate – kończyć się, zakończyć się, kulminować, uwieńczyć
curator – kustosz, opiekun
currency – waluta, obieg, ruch
custom – zwyczaj, obyczaj, nawyk

D

dacha – dacha
damaging – katastrofalny, szkodliwy, niszczący
date – data, randka, daktyl, umówione spotkanie
dawn – świt, zaświtać, brzask, jutrzeńka
deal – handlować, rozdzielić, rozdawać, ilość, niemało, rozdanie
death bed – łoże śmierci
death sentence/penalty – wyrok śmierci
death warrant – nakaz wykonania kary śmierci
decide – decydować, rozstrzygnąć
declare – deklarować, ogłosić, oznajmiać, powiedzieć, oświadczyć, stwierdzić
decomposition – rozłożenie (rozkład)
decorative – ozdobny, dekoracyjny
deep – głęboki, wnikliwy, pochłonięty, niezrozumiały, nałogowy, zapadnięty, poważny, tubalny, chytry, bez umiaru, głębia, czerń, ocean
deer – jeleni, sarna, łos, renifer
defeat – pokonać, pobić, klęska, niepowodzenie, anulowanie, unieważnienie
defence – obrona, odparcie, pozwany
defence of France – obrona Francji
defy – kontestować, urągać, przeciwstawiać się
delirium – majaczenie, bredzenie
demand – domagać się, żądać
demolition – wyburzenie, rozbiórka, zburzenie
departed – zmarły, bezpowrotnie miniony
departure – wyjazd, odjazd, odejście, odlot, ustąpienie, odstępstwo, zwrot, zgon
depict – przedstawiać, opisywać, namalować, dać obraz

deposition – zeznanie, usunięcie ze stanowiska
deputy – poseł, delegat, wysłannik
derivation – pochodzenie
derive – pochodzić, czerpać, wywodzić, wyprowadzić
descend – zstąpić, zejść, spaść
descendant – potomek
descent – zejście, opadanie, pochodzenie, pochyłość
desert – pustynia, zasługa, opuścić, porzucić, zdezerterować
deserve – zasłużyć
designed – przeznaczony, zaprojektowany
despair – rozpacz, zwątpienie, rozpaczać, stracić nadzieję
despite – mimo, na przekór, przekora, złość
determine – ustalać, określać, zdecydować, rozstrzygnąć
devastate – niszczyć, pustoszyć, zdewastować
devastated – zdewastowany, zdruzgotany
develop – rozwijać, nabawić się
dictator – dyktator
dictatorship – dyktatura
diet – dieta poselska, sejm, wyżywienie, wikt
dietine – sejmik
direct – skierować, kierować, bezpośredni, prosty, szczery, otwarty
disaster – klęska, katastrofa
discussion – dyskusja, debata, roztrząsany, omawiany
disease – choroba, dolegliwość
disloyal – nielojalny
dispose – wyrzucić
dispute – spór, zatarg, spierać się, dyskutować, zakwestionować, przeczyć
disregard – ignorować, poniewierka, zlekceważyć, pominąć, zignorować
dissenting vote – głos sprzeciwu
distant land – daleki kraj
distinct – dystynkcja, wyodrębnić, różny, odmienny, wyraźny, jasny, oddzielny
distinctive – charakterystyczny, wyróżniający
district – dzielnica, okręg, obwód, rejon, okolica
disturb – przeszkadzać, niepokoić, naruszać
disturbing – niepokojący
diversity – różnorodność, różnorodność, urozmaicenie
divide – podzielić, rozdzielić
documentation – dokumentacja
dominant – dominujący, główny, panujący
doomed – z góry skazany na zagładę, potępiony
double-cross – przechytrzyć, dwuramienny krzyż
doubt – wątpliwość, wątpliwość, wątpić, powątpiewanie, niedowierzanie
downfall – upadek, ruina, klęska
dozen – tuzin

drag – ciągnąć, wlec, włóka, sanie, powóz czterokonny, hamulec łańcuchowy, zawada, opór

dragoon – dragon, prześladować, tyranizować

draw-bridge – most zwodzony

drawer – szuflada, rysownik, rysownicza, kreślarz, kalesony, majtki

drawn – narysowany

drop – upuszczać, kropla, kropelka, łyk, kieliszek

drug – lek, narkotyk, narkotyzować

due – składka, należność, opłata, płatny

duke – księżę

dukedom – księstwo

dungeon – loch

during – podczas, w trakcie, przez, za

dusk – zmrok, zmierzch, półmrok

dwell in – mieszkać w

dyke – tama

E

earl – hrabia, lord

eastern – wschodni, człowiek wschodu, prawosławny

elder – starszy, starosta

elected deputies – wybrani posłowie

election – wybory, wybór

elevated – podniosły

elicit – wzbudzić, wywołać, wyzwąć, ujawnić

emaciated – wychudzony, wycieńczony

emanate – emanować, wydobywać

emblem – godło, emblemat, symbol

embrace – objąć, uścisnąć, wziąć w objęcia, objęcie, uścisk

embroidery – haft, hafciarstwo, wyszywanie, upiększanie

emerge – pojawić się, wynurzyć się, wyjść na jaw, wyłonić się

emperor – cesarz, imperator

emphasis – nacisk, uwydatnienie, emfaza

empire – imperium, cesarstwo, empiryczny, empiryk, szarlatan

enclosure – załącznik, ogrodzenie, klauzura, miejsce ogrodzone

encourage – namówić, zachęcić, ośmielić, popierać, pobudzić, dodawać odwagi

endow – fundować, wyposażać, obdarzyć

enforce – wyegzekwować, narzucić, zmuszać, zmusić do przestrzegania

enjoy – cieszyć się, dobrze się bawić, przyjemnie spędzać czas

enjoyment – radość, przyjemność, korzystanie, uciecha

enlist – werbować, rekrutować, zjednywać, wstąpić do wojska

ensign – chorągiew, sztandar, flaga, bandera, oznaka władzy, insygnia, chorąży

enslave – zniewolić, uczynić niewolnikiem

enter – wejść, wstąpić, wpisać, wnieść np. skargę

entire – cały, całkowity, kompletny

entitled – uprawniony, upoważniony, zatytułowany

entrance – wejście, wstęp, wjazd, wprowadzić w trans, zachwycać
entrant – uczestnik, kandydat
entry – wstęp, zapis, wpis, wjazd, wkroczenie, wejście, wchód, wlot, chodnik, pozycja, artykuł, hasło, lista
equal – równy, jednakowy, jednaki
equivalent – równowartość, równoznaczny, równoważny, ekwiwalent
era – era
establish – ustanawiać, założyć, wprowadzić, ustalać, dowieść
established – założony
estate – stan, posiadłość ziemską, dobra, mienie, majątek
euphemism – eufemizm
eve – przeddzień, wigilia
event – wydarzenie, wypadek, przypadek, punkt np. programu, konkurencja
evidence – dowód
excavate – wykopać, wydrążyć
excavation – wykopalisko, kopanie, wykopywanie, wydrążenie
excessive violence – nadmierna przemoc, eskalacja przemocy
excluded – wykluczony
excommunication – ekskomunika, klątwa kościelna
execute – stracić, wykonać, dokonywać
executioners block – pieniądze do egzekucji
executive branch – władza wykonawcza
exhaustive – wyczerpujący, dogłębny, gruntowny, pełny, drobiazgowy
exhume – wykopać, ekshumować
exile – wygnanie, wygnaniec, emigracja, skazywać na wygnanie, zesłać
exist – istnieć, egzystować, żyć
expected – przewidywany
expedite – ułatwić, przyspieszyć, usprawnić, szybko załatwić
expel – wypędzić, wygonić, wydalić
explanation – wyjaśnienie, objaśnienie, wytłumaczenie
exploit – wykorzystać, wyciskać, wyczynić
explorer – odkrywca, badacz
express – wyrażać, wypowiedzieć, wycisnąć, wytłoczyć, wierny, dokładny, wyraźny, kategoriyczny, pośpieszny, ekspres, wysłać coś ekspresem
expressly – specjalnie, wyraźnie, kategoriycznie
extract – ekstrakt, wyciąg, wyjątek, wyrwać, wydostać, wydobyć, wyciągnąć

F

fabulous – legendarny, bajeczny, fantastyczny
face – stawić czoła, twarz, oblicze, czołowa strona, powierzchnia, śmiałość, czelność, przód
factory worker – pracownik fabryki
factual – rzeczywisty, oparty na faktach
failure – niepowodzenie, awaria, brak, zaniedbanie, defekt, uszkodzenie, niewydolność, bankructwo, oblanie egzaminu
fair trial – uczciwa próba

faithful – wierny, oddany, dokładny, skrupulatny
fall – upadek, zmierzch, zwalenie, zawal, zapadnięcie, wodospad, schyłek, spadek, obniżka, nachylenie, pochyłość, spaść, upaść, przewrócić się
Fall of France – Upadek Francji
fame – sława, rozgłos, fama
famous event – słynne wydarzenie
far east – daleki wschód
farm estate – posiadłość wiejska
fastener – łącznik, zamknięcie, spinacz, spinka, zatrzask, zasuwa, klamra
favourable – korzystny, życzliwy, łaskawy, pomyślny, sprzyjający
fear – obawiać się, strach, obawa
feast – ucztą, święto, uroczystość, biesiada, ucztować, biesiadować, poczęstować, podejmować
feature – cecha, rysy twarzy, cechować, znamionować, opisywać, przedstawić, odegrać
fellow – towarzysz, kolega, członek, człowiek, jegomość
fence – płot, parkan, ogrodzenie, szermierka, ochronić
fertile – płodny, żyzny, urodzajny
feudal levy – pospolite ruszenie
fever – gorączka, febra, gorączkować
few – niewiele, kilka, mało, nielicznie, mniejszość
fierce – zażarty, zajadły, niepohamowany, gwałtowny
fig – figa
fight – walczyć, bić się, walka, bój, bijatyka, duch bojowy, chęć zwycięstwa
figurehead – symbol na dziobie statku (aflaston, galion), figurant, galleon, marionetka
filthy – brudny, plugawy, sprośny
findings – ustalenia
fire-arm – broń palna
fired – wywalony, wyrzucony
First Russian Revolution – Pierwsza Rewolucja Rosyjska
flavour – zaprawiać, doprawiać, smak, posmak, zapach
flee – uciekać, unikać
fleet – flota, flotylla, marynarka wojenna, szybki, rączy, chyży
flint – krzemień, krzesiwo
flow – płynąć, przepłynąć, trysnąć, wypływać, spływać, krążyć, dopływ, strumień, przyływ, wylew, napływ
fluke – łapa, grot strzały lub lancy, szczęśliwy traf, szczęście
fly – lecieć, polecieć, pofrunąć, mucha, muszka, cwany, sprytny
fodder – pasza, strawa, karmić bydło
follow – iść za kimś, naśladować, być następcą, zastosować się, podążać
follower – stronnik, stronniczka, zwolennik, zwolenniczka
following – następny, następujący, stronnicy, zwolennicy
following period – następujący okres
font – chrzcielnica
force – wymuszać, siła, moc

forces – siły, wojska
foreign – obcy, zagraniczny, obcokrajowy, cudzoziemski
foreign policy – polityka zagraniczna
foreman – przewodniczący ławy, starszy przysięgły, majster, brygadzysta, sztygar
forerunner – prekursor, zwiastun
forge – wykuć, kuźnia, piec hutniczy, sfałszować, zmyślić
forgiveness – przebaczenie, darowanie, wybaczenie
form – tworzyć, formować, ukształtować, zorganizować, utworzyć, kształt, postać, konwenans, formularz, druk, forma, nastrój, usposobienie, klasa, ławka, legowisko
formal expulsion – formalne usunięcie
former grandmaster – były wielki mistrz
former region – były region
former territory – dawne terytorium
fortified town – ufortyfikowane miasto
fortress – forteca, twierdza
foster – sprzyjać, przebrany, wychowywać, wykarmić, żywić, wypieścić
foster mother – opiekunka, mamka, bona
foul play – faulowanie, nieczysta gra
foundation – fundacja, podłoże, fundament, podwalina, założenie, utworzenie, ufundowanie
founding – odlewanie, podrzutek, znajdź
f foundry – odlewnia, huta, ludwisarnia
fragmentation – podział
frequently – często
frontier – granica
frontispiece – fronton
frugal – oszczędny
full of trials – pełny prób
fundamental unit – podstawowa jednostka
funding – finansowanie
fur – futro, sierść, nalot, osad
furnace – piec hutniczy, palenisko

G

game-keeper – łowczy, leśniczy, gajowy
gathered – zgromadzony
gathering – zebranie, konwent, zbór, ropień, wrzód
gaudy – jaskrawy, krzykliwy, barwny, uroczysty obchód
gauntlet – rękawica, ulegać surowej krytyce
generous – hojny, szczodry, wspaniałomyślny, wielkoduszny, suty, obfity, bogaty, żyzny
genuine – autentyczny, prawdziwy, rasowy, czystej rasy, szczery, naturalny, bezpretensjonalny
get of – pozbyć się, zsiąść, wysiąść, poradzić sobie, zdejmować
give away – oddać, rozdać, zdradzić, skompromitować
glance – rzucić okiem, spojrzeć, spojrzenie, odbicie, błysk, połysk
glassware – szklane wyroby

glimpse – ujrzeć w przelocie, mignąć, przelotne spojrzenie
goods – towary
graceful – wdzięczny, pełen wdzięku
grain – zboże, ziarno, ziarnować, granulować
Grand Duchy of Lithuania – Wielkie Księstwo Litewskie
gratify – spełnić, ucieszyć, zadowolić, zaspokoić, wynagrodzić
gratifying – zadowalający, przyjemny, zachęcający
grave – grób, mogiła, wyryć, poważny, uroczysty, doniosły
grease – tłuszcz, smar, maź, smarować
greasy – tłusty, mazisty
great delicacy – wielki przysmak
greatly – wielce, znacznie, w wielkiej mierze, w znacznym stopniu
grimy – brudny, usmolony
grotesque – groteska, farsa, groteskowy
ground – teren, ziemia, grunt, plac, dno np. morza, tło, podstawa, przyczyna, podłoże, osiąść na mieliźnie, zagruntować
grubby – robaczywy, brudny, niechlujny
grudge – żal, uraza, żałować
guarantee – gwarantować, poręczyciel, ubezpieczyć
guard – strażnik, ochroniarz, stróż, wartownik, straż przyboczna, ochrona, osłona, zabezpieczenie, uchronić, upilnować, zabezpieczyć
guest – gość, sublokator
guidance – kierowanie, kierownictwo, informacja, poradnictwo

H

handle – obchodzić się, dotykać, badać palcami, manipulować, posługiwać się, obsługiwać, rączka, uchwyt, trzonek, stylisko, kij, kłamka, gałka, korbka, atut, punkt, zaczepienie, powód
hanging – egzekucja przez powieszenie, zawieszanie, naklejanie, wieszanie, kotary, obicia, portiery, firanki
hardly – zaledwie, ledwo, surowo, srogo, z trudem
head of state – głowa państwa
head was cut off – głowa została ucięta
heal – wyleczyć, goić
health – zdrowie
heartland – ziemia ojczysta, centrum, bastion
heathen – poganin, pogański
heathenish – pogański, barbarzyński
hedge – żywopłot, płot, ogrodzenie, szpaler, ogrodzić, zachować rezerwę
heir – dziedzic, spadkobierca, następca
heir of the throne – następca tronu
heraldry – heraldyka
herb – zioło
herd – pastuch, stado, tłum, pospólstwo
hereditary – dziedziczny
heritage – spuścizna, dziedzictwo

herold – herold
heydey – szczyt, rozkwit, pełnia
hidden – ukryty
hide – ukrywać się, chować, zasłaniać, zakrywać, kryjówka, skóra, schowek, stanowisko
high state officer – wysoki urzędnik państwowy
higher chamber – izba wyższa
Highlander – góral szkocki
highlight – uwydatniać, ważny moment
historian – historyk
historic event – wiekopomne, historyczne wydarzenie
historical – historyczny
hold – odbywać się, trzymać, uchwyt, chwyt, trzymanie, punkt oparcia, ładownia
homogeneous – jednorodny, homogeniczny
honesty – uczciwość, prawość, szczerość, miesięcznica
honorary rank – ranga honorowa
hood – przykrywać, zasłaniać, nakrywać kapturem, kaptur, buda, nakrycie, daszek, maska, osłona
hop out – doskoczyć
horse drawn – konny np. pojazd
horseman – jeździec
Hundred Years' War – Wojna Stuletnia
hunter – myśliwy, łowca
hunting – polowanie, kołysanie, wahliwość, myśliwski, łowiecki
hussar – huzar, husarz

I

identical – identyczny
ill fate – chory los
ill health – złego stanu zdrowia
illegible – nieczytelny
illegitimate – nieślubny, nieprawny, bezprawny, nielegalny, bezzasadny, bezpodstawny
illiterate – analfabeta, niepiśmienny
illumination – iluminacja, oświetlenie, oświecenie, wyjaśnienie
imaginable – wyobrażalny
immoral – niemoralny, nieetyczny, rozpustny
immortal – nieśmiertelny, wiekopomny
impact – uderzać, wbijać, uderzenie, wstrząs, zderzenie, wpływ, działanie
implausibility – nieprawdopodobne
import – importować, znaczyć, znaczenie, ważność, treść, doniosłość, import, przywóz
in spite of – mimo iż, pomimo
incompetence – niekompetencja, niewłaściwość, nieumiejętność, nieudolność
increase – wzrastać, powiększać, wzmóc, przyspieszyć, przyrost, wzrost, powiększenie, podwyżka
independence – niepodległość
independent – niezależny, niepodległy, autonomiczny

independent Poland – niepodległa Polska
indicate – wskazać, oznaczać, pokazać
individual – pojedynczy, indywidualny, odrębny, osobnik, jednostka
induce – kusić, skłonić, nakłonić, spowodować, indukować
Industrial Revolution – Rewolucja Przemysłowa
industry – przemysł, pilność, pracowitość
inedible – niejadalny
inefficient – niewydolny, nieudolny, niedołączny, nieskuteczny, nieefektywny, nieudany
infantry – piechota
infantryman – piechur, żołnierz, żołdak
infatuate – rozkochać, rozkochiwać, durzyć, zaślepić, wzbudzać namiętność
infertile – bezpłodny, niepłodny, nieurodzajny
influence – wpływ, oddziaływanie, indukcja, wpływać na kogoś
inhabited – zasiedlony
inheritance – dziedzictwo, spadek
initial – początkowy, pierwotny, wstępny, inicjał, parafować, podpisywać
injury – szkoda, krzywda, skaleczenie, zranienie, rana, uszkodzenie, defekt
ink – atrament, tusz, farba drukarska, inkaust, poplamieć atramentem, powlec farbą drukarską
inquisition – inkwizycja, przesłuchanie
inquisitor – sędzia śledczy, inkwizytor
inscrutable – niezbadany, tajemniczy, nieprzenikniony
institution – instytucja, zakład, wprowadzenie, ustanowienie, założenie, zwyczaj
intend – przeznaczyć, zamierzać, rozumieć
interregnum – bezkrólewie
interval – przerwa, odstęp, antrak, interwał
introduce – wprowadzić, przedstawiać, zaprowadzić, przedłożyć, poruszyć, zaznajomić
invade – okupować, najechać, wtargnąć
invader – najeźdźca
invasion – inwazja, wtargnięcie, najazd, zamach
invention – wynalazek, wymysł, wynalazczość
inventor – wynalazca
inventory – inwentarz, inwentaryzować, wciągnąć do inwentarza
investigate – zbadać, dociekać, prowadzić dochodzenie
investigation – badanie, śledztwo, dochodzenie
invincible – niezwyciężony, niepokonany
inviolable – nietykalny, nienaruszalny
invoke – powołać się, wezwać, przywołać, odwoływać się
irrefutable – niezbity, niepodważalny, nieodparty
issue – wynik, numer, sprawa, kwestia, rezultat, ujście, odpływ, rozwiązanie, potomstwo, emisja, nakład, wydanie, wyjść, wychodzić, uchodzić, wypłynąć, wyciec, ukazać się, emitować, wydać
issued – wydany, wystawiony
issuing – wydawanie, emitowanie

J

January Rising – Powstanie Styczniowe

jester – błazen, żartowniś, kpiarz

jewel – klejnot

join – dołączyć, połączyć, spoić, związać, zbić ze sobą, wrócić do towarzystwa, połączenie, spojenie

joiner – stolarz

journeyman – czeladnik

joust – potykać się, ścierać się konno, zetrzeć się konno

K

keep – przestrzegać, zastosować, spełniać, dotrzymać, obchodzić, uchronić, pisać, zostawać, utrzymywać się, wieża warowna, utrzymanie, jedzenie, wikt

key condition – kluczowy warunek

key event – kluczowe wydarzenie

kindness – uprzejmość, życzliwość, dobroć, przysługa

king – król

king forces – siły królewskie

king's butler – cześnik

knave – szelma, łotr, kanalia, walet

kneel – klękać

knight – rycerz, kawaler, nobilitować

knight-hood – rycerstwo, stan rycerski, tytuł rycerski

knit – dziergać, robić na drutach, dziać, ściągnąć np. brwi, połączyć, związać, spoić

knowingly – świadomie, umyślnie, chytrze

L

labour dues – pańszczyzna

labourer – pracownik

labourite – labourzysta

lack of support – brak wsparcia

ladies in waiting – damy dworu

lance – lanca, kopia, pika, przebijać lancą, przeciąć

land area – powierzchnia działki

landed – ziemski, lądowy

landscape – pejzaż, krajobraz

largely – w dużej mierze, w znacznym stopniu, suto, hojnie

last – trwać, przetrwać, utrzymywać, długo służyć, ostatni, po raz ostatni, po wszystkich, ładunek, cargo, kopyto szewskie

latinize – latynizować

launch – odpalić, startować, ciskać, zadać, spuścić na wodę, wypuścić minę, rozpocząć atak, uruchomić coś, szalupa, łódź motorowa

lead – prowadzić, doprowadzić, pokierować, dowodzić, wskazać drogę, sprowadzić, namówić, dyrygować, wieść, być przewodnikiem, przewodzić, kierownictwo,

przewodnictwo, przykład, wskazówka, zagranie, doprowadzenie, smycz, postronek, żyła, pokład, przewaga, ołów, pokryć ołowiem

leader – przywódca, prowadzący, przewodnik, wódz, lider, koncertmistrz, pierwszy skrzypek

leave out – pominąć, opuścić

left wing – lewo skrzydłowy, lewicowy, lewe skrzydło

legislative – legislatywa, ustawodawczy, prawodawczy

legislative branch – władza ustawodawcza

length – długość, trwanie, sztuka np. materiału, kawałek

liberation – wyzwolenie, uwolnienie, oswobodzenie

liberty – wolność, swoboda

Library of Congress – Biblioteka Kongresu

lieutenant – porucznik

light – światło, oświetlenie, świetlny, zapalić, oświetlić, rozjaśnić, świecić, jasny, lekki, mało ważny, błahy

likely – prawdopodobnie, prawdopodobny, możliwy, odpowiedni, obiecujący, najpewniej

linchpin – oś, podstawa, podpora, zatyczka, zawlecza

linked – powiązany

liquidation – likwidacja, zlikwidowanie

literally – dosłownie

Livonia – Inflanty

local assembly – zebranie lokalne

lock in – zamknąć, wziąć pod klucz

loom – krosno, warsztat tkacki, wynurzyć się, ukazywać się, zagrażać, grozić

loot – łup, rabować, rozgrabić, splądrowanie, złupienie, splądrować

lordship – dobra ziemskie, władanie

lower court – sąd niższy

lower estate – stan niższy

Lublin Comitee (Polish Comitee of National Liberation) – Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego

lumberman – drwal

lumber-mill – tartak

luxuries – artykuły luksusowe

M

mace – buława, maczuga

machine-gun – pistolet maszynowy

magnificent – wspaniały, świetny

main point – główny punkt

mainly – głównie

make blanket – zrobić koc

make out – rozpoznać, wypisać, sporządzić, uzasadniać, wywnioskować, rozpoznać, rozróżnić, udać

malkontent – malkontent, niezadowolony

manage – gospodarować, zarządzić, zarządzać, pokierować, opanować, poskromić, poradzić sobie

manner – maniera, sposób, zwyczaj, obyczaje, postawa, ułożenie, sposób bycia, wychowanie
manor – dwór, rezydencja
mansion – posiadłość, dwór, rezydencja
manufactory – fabryka, wytwórnia
manufacturer – manufakturzysta, fabrykant, producent
manumit – wyzwalać niewolnika
map point – punkt na mapie
march – marchia, pogranicze, maszerować, defilować, marsz, maszerowanie
margrave – margrabia
mark – znak, cel, dowód, stopień, ocena, wyróżnienie, oznaczyć, ostemplować, poznać, ocenić, wyznaczać, uwydatnić, cechować, znaczyć
market – targ, rynek, targowisko, zrobić zakupy, sprzedać na targu
marquis, marquess – markiz, margrabia
marriage – ślub, małżeństwo, połączenie, skojarzenie, mariaż np. królewski
marshal – marszałek, mistrz ceremonii, urzędnik szeryfa, uporządkować, uszykować, uroczyste wprowadzić, przetaczać np. wagony
martial law – stan wojenny
mass – masa, zgromadzić, msza
mastermind – kierować z ukrycia, sterować, zaplanować
measure – mierzyć, miara, przyrząd mierniczy, centymetr, menzurka, stopień, zmierzyć, odmierzyć, oszacować, ocenić
medieval – średniowieczny
member – członek, człon
member of parliament – członek parlamentu
memorial stone – kamień upamiętniający
mend – naprawić, zaszyć, zacerować, poprawić, naprawa
mercenary – interesowny, wyrachowany, najemny, najemnik, żołnierz najemny
merchant – kupiec, handlowy, kupiecki
mercilessly – bezlitośnie, niemiłosiernie
metalware – wyroby metalowe
middle-age – wiek średni
military service – służba wojskowa
mine – kopalnia, mina, bomba, kopać, eksploatować, odkopywać
miner – górnik
minority – mniejszość, niepełnoletność
minster – katedra, kościół, klasztor
minstrel – skald, bard, grajek
mint – wybić, stworzyć, wymyślić, mennica, majątek, źródło, mięta
Miracle on the Vistula – Cud nad Wisłą
missile – pocisk
misspelled – błędne
mixture – mieszanina, mieszanka, mikstura
moat – fosa
modern – nowoczesny, współczesny, nowożytny

monastery – klasztor
monastic – klasztorny, zakonny
monetary unit – jednostka monetarna
monk – mnich
moot – poddawać pod dyskusję, poruszyć w dyskusji, sporny
mortally – śmiertelnie
mortally wound – śmiertelna rana
mortar – moździerz, zaprawa murarska
mostly – głównie, przede wszystkim, najczęściej, przeważnie
motorcade – konwój samochodowy
mould – formować, odlać, forma odlewnicza, matryca, modelować, kształtować, urabiać, czarnoziem
mount – wzrastać, sięść, stanąć, podnieść, napłynąć, wynieść, wejść do góry, sięść np. na konia, wspiąć się, wyekwipować, zmontować, oprawić, góra, szczyt
mount of material – ilość materiału
movable – ruchomy
move back – wrócić, cofać się
move forward – ruszyć naprzód
multi-ethnic – wieloetniczna
multi-racial – wielorasowe
munition – uzbrojenie, zasób broni, zaopatrzenie
musketeer – muszkieter
musty – zatechły, stęchły, spleśniały, zbutwiały, przestarzały
mutiny – bunt, zbuntować się, wszcząć rewolucję
myth – mit, postać mityczna

N

nail – przybić, wbijać, ujawnić kłamstwo, złapać, paznokieć, pazur, szpon, gwóźdź, sztyft, sztyfcik
narrow – wąski, ciasny, ograniczony, dokładny, szczegółowy, cieśnina, przesmyk, zwęzić się
national – narodowy, współziomek
National Home Council – Krajowa Rada Narodowa
national unity – jedność narodowa
native – miejscowy, rodzimy, ojczysty, krajowy, tubylczy, wrodzony, przyrodzony, prosty, naturalny, autochton, tubylec
navigator – żeglarz, nawigator
navy – marynarka wojenna, flota
Nazi Germany – Nazistowskie Niemcy
necessity – potrzeba, konieczność, koniecznie, artykuł pierwszej potrzeby, bieda, niedostatek
needlewoman – szwaczka
neglect – lekceważyć, niedbalstwo, zaniedbanie, zaniedbywać, pominięcie, zlekceważenie
neither – ani jeden, żaden, ani drugi, ani ten, ani tamten
new trade route – nowy szlak handlowy
Niesse – Nysa
nobility – szlachta, arystokracja, magnateria, szlachetność

nobleman – szlachcic, pan wielkiego rodu
nomad – koczownik, włóczęga
northern – północny
notable – sławny, znakomity, dostojny, dostojnik
November Rising – Powstanie Listopadowe
nowadays – teraz, obecnie, w dzisiejszych czasach

O

object – cel, przedmiot, zaprotestować, sprzeciwić się, zarzucić, zaprotestować, oponować
obligation – obowiązek, zobowiązanie, dług
oblige – zmuszać, zobowiązać, być do dyspozycji
obliged – zobowiązany
obtain – zyskać, otrzymać, nabyć, przeważać, obowiązywać
occasion – okazja, sposobność, wydarzenie, niezwykły wypadek, powód, przyczyna, potrzeba
occur – pojawić się, wydarzyć się, wystąpić
offender – gorszyiciel, grzesznik, grzesznica, przestępca, przestępczyni
offensive – ofensywa, ofensywny, zaczepny, obraźliwy, nieprzyzwoity, przykry, odpychający, wstrętny
open up – otwierać, roztworzyć, przedłożyć, przekopywać
orb – jabłko, ciało niebieskie
order – zamówienie, zakon, rząd, klasa, rodzaj, święcenia, order, odznaczenie, porządek, styl, rząd, szyk, ład, kolejność, rozkaz, zarządzenie, instrukcja
ordinary – zwykły, zwyczajny, codzienny, przeciętny, typowy, pospolity, ordynariusz, biskup diecezjalny
origin – początek, początek, geneza, pochodzenie
originally – pierwotnie, w pierw
originated – zapoczątkowany, zrodzony, pochodzący
outbreak – wybuch(wojny)
outcast – wygnany, wygnaniec, banita, wyrzutek
outlay – wydatki, wydatek
outline – nakreślić, szkicować, wyznaczać, szkic, kontur
outnumber – przewyższać liczebnie, zmajoryzować
outstanding – wyrazisty, znakomity, nietuzinkowy, wystający, sterczący, wybitny, nie załatwiony, zaległy
overcrowd – przepelniać, zatłaczać
overlord – suzeren, zwierzchnik
overthrow – obalić, powalić, zadać klęskę, doprowadzić do upadku, upadek, obalenie, zburzenie, klęska
overview – przegląd
owe – zawdzięczać, być winnym
own law – własne prawo

P

page – paż, goniec, stronica, karta
paid troops – opłacane oddziały, wojska zaciężne
painful – bolesny, przykry

palatinate – palatynat
palatine – wojewoda, palatyn
panoply – pełna zbroja, panoplita
pantler – stolnik, służący
paper make – wytwarzać papier
paratroops – wojska spadochronowe
parliament – parlament
participant – uczestnik
particularly – szczególnie, wyjątkowo
Partition of Poland – Rozbiór Polski
passing – przejazd, przejście, przelot, upływ, uchwalenie, odejście, przepłynięcie, wyprzedzenie, zmierzch, przemijający, przelotny, marginesowy, chwilowy, ulotny
passing of the April constitution – uchwalenie konstytucji kwietniowej
past time – dawniej, w dawnych czasach, czas przeszły
pattern – model, wzór, krój, próbka, modelować, ozdobić wzorem
pawn – pionek, dawać w zastaw, zastawiać
peace conference – konferencja pokojowa
peasant – chłop, wieśniak
peculiar – osobliwy, swoisty, osobisty, indywidualny, właściwy, ściśle związany, specjalny, szczególny, dziwny
pedigree – rodowód, genealogia, pochodzenie
peerage – lordostwo, godność, para, parowie
penalty – kara, grzywna, sankcja karna, cena, strata punktów, punkty karne, karny
penetrate – przeniknąć, spenetrować, przesiąknąć, wedrzeć się, zatopić, zgłębić, przejąć, wtargnąć
pennant – proporzec, proporczyk, chorągiewka
penni less – bez grosza
performance – występ, spełnienie, odegranie, wywiązanie się, czyn, wyczyn, osiągnięcie, przedstawienie, seans, koncert
period – okres, kropka, zdanie
permission – pozwolenie, zezwolenie
permit – przepustka, pozwolenie, zezwolenie, pozwolić, dopuścić
perpetrator – sprawca
perpetuate – uwiecznić, utrwalić, unieśmiertelnić
personal union – unia personalna
persuade – przekonać, namawiać
pertinently – trafnie
phalanx – falanga, człon np. palca
Pharaoh – faraon
pierce – przebić, dziurawić, przewiercić, wbić, utkwąć, wnikać, otworzyć, przesyć, przeniknąć, przedostać
pike – pika, dzida, ostrze, szpic, szczupak
pile – słup, pal
pioneer – pionier

pit – dół, jama, wybój, szyb, kopalnia, kanał, dołek, parter, pokrywać się dołkami

pitch – smoła, osmołować, rozbijać namiot, ustawić, umieścić, ulokować, wystawić, na sprzedaż, nastroić, cisnąć, rzucić, ładować widłami, upaść, opaść, obniżyć, zapaść, wzdlużne kołysanie statku, boisko krykietowe, wysokość wzlotu, wysokość, nastroszenie, tonacja, natężenie, podziałka, skok

pity – łaskawy, litościwy, współczucie, litość, żałować, zlitować, współczuć

pivotal – kluczowy, pierwszoplanowy, osiowy, podstawowy, decydujący

place – umieszczać, ulokować, postawić, położyć, miejsce, miejscowość, miasto, miasteczko, wieś, plac, ulica, blok, mieszkanie, dom, siedziba, posiadłość, rezydencja, lokal, zakład, miejsce siedzące, posada

plague – dżuma, zaraza, pomór, utrapienie, dotknąć plagą, zesłać plagę

planned for – zaplanowany na

plaque – plakietka, gwiazda, order, tablica pamiątkowa

plate-armour – opancerzenie

plausible – do przyjęcia, wiarygodny, możliwy do przyjęcia, obłudnie przymilny

plebeian – plebejusz, plebejski

plebiscite – plebiscyt

plenty – mnóstwo, obfitość, zupełnie, aż nadto

plot – spisek, intryga, wątek, działka, rysunek, mapa, tajny plan, kawałek gruntu, osnowa, temat, planować, przygotować, zrobić plan, ukartować, zmawiać, nanosić, nakreślać, spiskować, przedstawiać na wykresie, przedstawiać graficznie

policy – polityka, kierunek, linia, dyplomacja, taktyka, polisa ubezpieczeniowa

polish brethren – brat polski

Polish-Soviet War – Wojna Polsko-Bolszewicka

political party – partia polityczna

politician – polityk

pontiff – arcykapłan, biskup

popular referendum – popularne referendum

population – ludność

portray – ukazywać, przedstawić, sportretować

posterity – potomność, potomkowie

postmortem – sekcja zwłok, pośmiertny

pottery – garncarstwo, garnki, wyroby garncarskie

powder – rozdrobnić, sproszkować, proch, pył, proszek, puder, posypywać, upudrować

praetor – pretor

prayer – modlitwa, pacierz, błagalna prośba, zmówić pacierz, odmówić modlitwę

preacher – kaznodzieja

precaution – środek ostrożności, zabezpieczenie, ostrożność

precious stone – szlachetny kamień

precise – ścisły, dokładny, pedantyczny

predecessor – poprzednik, przodek, antenat

prelacy – episkopat, prałatura, prałaci

prelate – prałat, dostojnik kościelny, hierarcha

prelude – wstęp, preludium, zapowiadać, wprowadzić, poprzedzić, stanowić wstęp

premature – przedwczesny, pochopny
presbytery – prezbiterium, plebania, konsystorz
preservative – zachowawczy, ochronny, zabezpieczający, środek ochronny
preserve – zachować, ochronić, zabezpieczyć, przechowywać, utrzymywać, zakonserwować, konserwa, konfitura, dżem, rezerwat
president's box – loża prezydencka
presumed – uznany za
prevail – panować, zwyciężyć, przeważać, nakłonić
prevent – zapobiec, przeszkodzić, nie dopuścić
previous – poprzedni, uprzedni
previously – dawno, przedtem, na przedzie
priest – duchowny, kapłan, ksiądz
primate – prymas, ssak naczelny, naczelny
prime minister – premier
prince – książę
princess – księżniczka
printing – druk, drukowanie, nakład, robienie odbitek, drukarski
prior – poprzedni, przedni, wcześniejszy, ważniejszy, przeor
priory – klasztor
privilege – przywilej, immunitet, uprzywilejowywać, nadawać przywilej
proceeding – postępowanie, zachowanie, sprawozdanie, protokół
procession – defilada, procesja, pochód
proclaim – ogłosić, proklamować, zakazywać
projectile – wyrzutowy, balistyczny, pocisk
prolong – przedłużyć, prolongować
promise – obietnica, przyrzeczenie, zapowiadać, robić obietnice, rokować nadzieje
promising – obiecujący, rokujący nadzieje
prompt – przypominać, podpowiadać, skłonić, podpowiedzieć, podsunąć, szybki, skory, natychmiastowy, bezzwłoczny, zachęta
property – posesja, mienie, posiadanie, własność, gospodarstwo, posiadłość, właściwość, cecha
prophet – prorok
prosperous – bogaty, zamożny
provide – zapewnić, dostarczać, zaopatrywać, przewidzieć, utrzymywać, zaspokoić, postanawiać
provided for – pod warunkiem
province – prowincja, okręg, dziedzina, zakres, kompetencja
provincial governor(voivode) – wojewoda
Provisional Government of National Unity – Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej
provoke – prowokować, podburzyć, zirytować, rozgniewać, zdenerwować
prow – dziób statku
Prussian Homage – Hołd Pruski
punish – karać
punishment – kara

pupil – uczeń, podopieczny, wychowanek

puppet – marionetka, kukielka

purely – czysto, niewinnie, wyłącznie, jedynie, całkowicie, zupełnie

purge – czystka, oczyścić, przeczyścić, czyścić, oczyszczanie, środek na przeczyszczenie

purpose – cel, zamiar, stanowczość, wola, zamierzać

put on – umieścić, wdziawać, nałożyć, zakładać, przybrać, dodać, przytyć, wystawić, użyć

Q

quantity – ilość, liczba, wielkość, obfitość

quarry – kamieniołom, kopalnia odkrywkowa, wydobywać, szperać

quatermaster – kwatermistrz, sternik

queen – królowa, dama

question – kwestionować, zadać pytanie, zbadać, przeegzaminować, przesłuchać, zakwestionować, poddać w wątpliwość, zapytanie, postawienie pod znakiem zapytania, zastrzeżenie

questioning – przesłuchanie, stawianie pytań o, indagacja, dociekliwy, krytyczny, badawczy, pytający

quilting bees – wspólne wyszywanie, szycie kołder

R

racial – rasowy

railway – kolej

rainwater – deszczówka

raise – podnieść, wznieść, wzbudzić, podwyższyć, zbudować, wyhodować, uprawiać, wychować, wywołać, wynieść, wydobyć, zwinąć, odstąpić, zmobilizować, podwyżka

rampart – wał obronny, osłona

rape – porwać, zgwałcić, pogwałcić neutralność, porwanie, uprowadzenie, zgwałcenie, gwałt, pogwałcenie neutralności

rapid – szybki, bystry, wartki, stromy, katarakta, próg

rarely – rzadko

raw – surowy, nie obrobiony, otwarty, krwawiący, przykry, słotny, żywe ciało, czułe miejsce

raw material – surowiec

realm – królestwo, dziedzina, zakres

rearguard – tylna straż

rearmament – remilitaryzacja

reassemble – gromadzić się ponownie, złożyć z powrotem, ponownie zgromadzić, ponownie gromadzić, z powrotem składać

rebellion – bunt, rebelia, powstanie

recognition – uznanie, poznanie

recognize – rozpoznać, poznać, przyznać, uznać

record – odnotować, nagrać, zanotować, zaprotokołować, upamiętnić, notować, rejestrować, utrwalić, zarejestrować, zanotowanie, zapisywanie, zarejestrowanie, rejestr, archiwa, kroniki, akta personalne, stan karalności, rekord, płyta gramofonowa

red skin – czerwonoskóry

redcoat – żołnierz angielski

redone – przerobiony

re-export – ponownie wywozić
refer – odnosić się, powiązać, przypisywać, skierować, odwoływać, przytoczyć np. źródło, powoływać, dotyczyć, mówić o, mieć na myśli
reference – referencja, odwoływanie się, związek, zależność wzajemna, wzmianka, powołanie się, aluzja, wspomnieć o kimś, odsyłacz, informacja, polecenie, rekomendujący
referred – o którym mowa
refugee – uchodźca, uciekinier
refusal – odmowa, prawo wyboru, prawo pierwokupu
refuse – odmawiać, odrzucać, nie słuchać, brudy, śmieci, śmietnisko, odpady, braki, wybrakowany towar
regalia – insygnia królewskie, regalia, oznaki władzy
regarded – uważany
regime – rządy, ustrój
regiment – pułk, zastępy, legion, uformować w pułki
regret – ubolewać, pożałować, opłakiwać stratę, skrucha, żal, ubolewanie
reign – panować, rządzić, władać, panowanie, rządy, władanie
reigning – panujący
reinforcement – posiłki, wzmocnienie, zasilenie
related – spokrewniony, pokrewny, związany, bliski, spokrewniony
relict – relikwia, pamiątka, pozostałość, relikw
Relief of Vienna – Odsiecz Wiedeńska
remains – szczątki, resztki, pozostałości, ślady, zwłoki
remedy – lekarstwo, środek leczniczy, naprawić, zaradzić
remember – pamiętać, przypominać sobie
remind – przypomnieć
remove – usunąć, zdjąć, uprzątnąć, wynieść, wywieźć, dokonywać cudów, odwołać, przenieść, przemieścić, stopień
renaissance – renesans, odrodzenie
rename – przemianować
renounce – rezygnować, zrezygnować, zrzekać się, wypowiedzieć, odstąpić, nie uznawać
replaced – zastąpiony, przemieszczony
represent – reprezentować, przedstawiać, wyobrazić, opisać, zreferować, znaczyć, odpowiadać, być odpowiednikiem
representative – przedstawiciel, reprezentant, wzór, przedstawiający, okazowy, typowy
request – wniosek, prośba, podanie, życzenie, zapotrzebowanie, prosić o przysługę
required – wymagany
resent – uraza, czuć się dotkniętym, oburzyć się, obrazić się
reservation – rezerwat, restrykcja, ograniczenie, zastrzeżenie, rezerwacja
reserve – rezerwa, zapas, warunek, powściągliwość, rezerwat, odłożyć, zachować, zatrzymać, zastrzec, zarezerwować
reside in – zamieszkiwać
resolution – uchwała, rozłożenie, postanowienie, rozkład, rozdzielenie, rozwiązanie, decyzja, rezolucja, zdecydowanie, stanowczość, rezolucyjność

resolve – rozwiązać, rozłożyć, zanalizować, postanowić, uchwalić, postanowienie, decyzja, zdecydowanie, stanowczość

resounding – brzmiały

respected – szanowany

respectively – odpowiednio, każdemu z osobna, kolejno

response – odpowiedź, odezwanie się, odzew, oddźwięk, reakcja

responsible – odpowiedzialny

restore – odrestaurować, odnowić, przywrócić, postawić, oddać, odbudować, zrekonstruować, wyleczyć

resume – wznowić, odebrać, odzyskiwać, podjąć na nowo, streścić, zreasumować, mówić dalej

retired – na emeryturze, odosobniony, samotny, ustronny, emerytowany, w stanie spoczynku

retreat – odwrót, cofnięcie, odsunięcie od ludzi, szukanie samotności, schronienie, ustronie, azyl, cofnąć się, dokonać odwrotu

retribution – poddanie się karze, zemsta, odwet, zapłata

reunite – zjednoczyć, jednoczyć, ponowne połączenie, zgromadzenie, zebranie, zjazd

revelry – ucztowanie, hulanka, biesiada, zabawa

reverend – czcigodny, wielbny, ksiądz

revolt – bunt, powstanie, rewolta, zbuntować się, powstać, wzdrygnąć, odczuć odrazę

revolution – rewolucja, obrót

revolve – obracać się, rozważać, obmyślać, krążyć

rider – jeździec, wołytyżer, dżokej, dodatek, klauzula

rifle – ograbić, przetrząsnąć, gwintować, gwint, karabin

rifleman – strzelec

right wing – prawo skrzydłowy, prawicowy

rite – obrządek, ceremonia

robber – rozbójnik, rabuś

Roman Catholic Church – Kościół Rzymsko-katolicki

Romanesque – styl romański

root – korzeń, zakorzenie, wkorzenie, dopingować, ryć, szperać

rope – sznur, powróż, lina, stryczek, lina stalowa, związać, zawiązać, przywiązać

roughly – w przybliżeniu, ostro, mniej więcej, gwałtownie, niestarannie, pobieżnie

round table – okrągły stół

round up – zaokrąglić w górę, spędzić, zaganiać np. bydło, obława, łapanka

route – droga, marszruta, trasa, szlak, trakt, marsz

royal family – rodzina królewska

royalty – królewskość, władza królewska, monarchowie, prerogatywy królewskie, honorarium autorskie

ruby – rubin, rubinowy

ruff – bojownik, batalion

rule – rządzić, panować, kierować, postanowić, orzekać, poliniować, reguła, zasada, prawo, rządy, panowanie, postanowienie, miarka, interlinia

rumour – plotka, pogłoska, wieść, puścić pogłoskę

run away – uciec, porwać, opanować

rush forward – ruszyć na przód

Ruthenia – Ruś

rye – żyto

S

sabre – szabla, ciąć szablą

sack – worek, luźny płaszcz, zapakować do worka, zwolnić, splądrowanie, splądrować

sailor – marynarz, żeglarz

sanctity – nienaruszalność, świętość

savage – barbarzyński, niecywilizowany, okrutny, bestialski, wściekły, rozwścieczony, dzikus, barbarzyńca, rzucić, ugryźć, potratować

savant – uczony

saw-mill – tartak

scale armor – zbroja łuskowa

scene – scena, widownia, teren np. działań wojennych, dekoracja, kulisa, widowisko, awantura, widok, obraz

sceptre – berło

scholar – uczony, uczeń, erudyta, stypendysta

scholarship – stypendium, wiedza, erudycja

schoolmaster – nauczyciel, kierownik szkoły

scroll – zwój, zwitek, krzywa, spirala, woluta, ślimacznica

sculptor – rzeźbiarz

scythe – kosa, skosić

scytheman – kosynier

seal – pieczęć, pieczętka, plomba, znak, piętno, zapieczętować, opieczętować, tajemnica, zagadka, zalakować, zaplombować, foka

sea-rover – korsarz

sect – sekta

section – część, rozcięcie, odcinek, dział, sektor, paragraf, akapit, przekrój, oddział, drużyna, grupa

secularize – sekularyzować

seed – nasienie, ziarno, zarodek, potomstwo, plemię, obsiać

seek – szukać, chcieć, żądać, usiłować, próbować

seem – wydawać się, zdawać się, robić wrażenie, mieć wrażenie

seize – zagrabić, obejmować, dać w posiadanie, uchwycić, złapać, pojąć, zrozumieć, zorientować, porwać, zawładnąć, zaciąć, zablokować się, zatrzeć

select comitee – nadzwyczajna komisja parlamentarna

semi-independent – pół-niezależność

servant – służący

set up – otworzyć, umieścić, przybić, ustawić, zaprowadzić, zainstalować, wystawić, założyć, zorganizować, wysunąć, rościć, podnieść, złożyć, podać

settlement – osada, osiedlenie, kolonia, osadzanie, sedymentacja, załatwienie, rozstrzygnięcie, ustalenie, uregulowanie, zaspokojenie, ugoda, umowa, kontrakt

settler – osadnik, kolonista

sever – zerwać, odłączyć, rozłączyć, urwać, rozejść
severe – surowy, ciężki, srogi, ostry, bolesny, dotkliwy, zacięty
sew – szyc
sewer – ściek, kanał
Seym – Sejm
shape – kształtować, nadawać kształt, modelować, wyrzeźbić, skroić, ukształtować, naszkicować, sformułować, przybierać kształt, kształt, forma, kondycja, postać, widmo, duch, zjawia, model
sharp pain – ostry ból, rwący ból
sharp response – ostra reakcja
shattered – zdruzgotany, rozklekotany
shed – przelewać, zrzucić, pozbyć się, stracić, pogubić, lać, ronić, szerzyć, wydawać, wydzielić, promieniować, rzucić np. światło
shedding of blood – rozlew krwi
shell – nabój, ostrzelać, powłoka, osłona, łupina, pokrywa, skorupa, tarcza, pancerz, muszla, lekka łódź sportowa, pocisk, granat, łuska
shepherd – pastuch, pasterz, paść, prowadzić np. wycieczkę
shield – tarcza, puklerz, osłona, tarcza herbowa, ochraniać, osłaniać, zasłonić, ekranować
ship – statek, okręt, łódź, samolot, załadować, zafrachtować, zaokrętować, posłać
shore – brzeg, wybrzeże, podpora, stempel, podeprzeć stemplem
show off – popisywać się, wystawić na pokaz, paradować, pozować, starać się imponować
shrewdness – przebiegłość, bystrość, przenikliwość
shrine – relikwiarz, kapliczka, świątynia
sickle – sierp
siege – oblężenie
sight – widok, zobaczyć, wzrok, widzenie, widowisko, zasięg wzroku, celowanie, zamiar, dostrzec, nacelować
sign – podpisać, znak, skinienie, oznaka, wskazówka, objaw, ślad, godło, szyld, wywieszka, napis, reklama, znak drogowy, symbol, dawać znaki, skinąć
signal – znak, sygnał, sygnalizator, sygnalizować, dawać sygnały, świetny, doskonały, znakomity, wybitny
signature – podpis, sygnatura, klucz
significant – znaczący, istotny, ważny, doniosły
signing – podpisanie
Silesian Rising – Powstanie Śląskie
silk – jedwab
similar – podobny
skill – umiejętność, zręczność, wprawa
skilled – wykwalifikowany, wprawny
skirmish – potyczka, utarczka, stoczyć potyczkę
slaughter – zabić, zarznąć, zmasakrować, wymordować, ubój, rzeź, masakra
slave – niewolnik
sledge hammer – młot kowalski
smith – kowal

sniper – snajper
so-called – tak zwany
society – społeczeństwo, towarzystwo, społeczność, spółka
soil – gleba, ziemia, rola, plama, brud, zabrudzić, popłamić, usmarować
soldier – żołnierz, szeregowiec, żołnierski, wojowniczy, służyć w wojsku
soothsayer – wieszcz, wróżbita, wróżbiarz
southern – południowy
sovereign – suwerenny, niezależny, wszechwładny, znakomity, niezastąpiony, monarcha, król, władca, suweren
Soviet Union – Związek Radziecki
spark – wywołać reakcję, iskra, iskierka, iskrzyć, fircyk, lekkoduch, galant
spear – przebić włócznią, dźgać włócznią, zakłuć dzidą, łowić harpunem, włócznia, pęd, źdźbło, łądyga, oszczep, oścień, włócznik, harpun, dzida, kopia, pika
speech – przemówienie, mowa, język
spelt – pszenica, orkisz
spice – przyprawa, korzenie, dodatek, posmak, odcień, zaprawić, nadać smak, doprawić
spite – złość, niechęć, uraza, złośliwość, zrobić na złość
spoliation – grabież, rabunek, ograbienie
spread – rozłożyć, roznieść, rozprzestrzenić, rozciągnąć, rozwinąć, rozsypać, rozrzucić, rozsmarować, powlec, rozszerzyć, rozpowszechnić, objąć, rozciągnięcie, rozpostarcie, rozłożenie, rozwinięcie, rozwój, rozpiętość, zasięg, rozpowszechnienie, szerzenie, rozgłoszenie, głoszenie, szerokość, wyzerka, uczta, przyjęcie
spreading – rozłożysty
spring – wiosna, skoczyć, wyrosnąć, trysnąć, bić, wypłynąć, ukazać, powstać, pochodzić, być potomkiem, pączkować, pęknąć, rozerwać, eksplodować, zaskoczyć, skok, źródło, zdrój, początek, sprężyna, resor, elastyczność, prężność
Spring of the Nations – Wiosna Ludów
spurn – odtrącać, odpychać, wzgardzić
squadron – szwadron, eskadra
square – plac, kwadrat, czworobok, kratka, blok, węgielnica, kątownik, kwadratowy, prostokątny, czworokątny, czworoboczny, uporządkowany, wyrównany, solidny, uczciwy, rzetelny, sprawiedliwy, nadać kształt, uporządkować, wyrównać, rzetelnie, uczciwie, sprawiedliwie
squire – giermek, dziedzic, właściciel ziemski, bawidamek, flirciarz, sędzia pokoju, towarzyszyć
stab – ukłucie, pchnąć nożem, pchnięcie, zasztyletowanie, kłujący ból
stake – stos, słup, pal, żerdź, kołek, pręt, stawka, ryzyko, pula, wzmocnić kołkami, podeprzeć kołkami, kołkować, wyznaczyć granice
standard – wzorzec, standard, sztandar, flaga, normatyw, norma, miernik, kryterium, poziom, stopa życiowa, próba, pion, wzorcowy, standardowy, znormalizowany, typowy
standing – stojący, pionowy, stały, niezmienny, nienaruszalny, obowiązujący, pozycja, stanowisko, znaczenie, poważanie, reputacja, czas trwania
staple – podstawowy, główny, główny artykuł handlu, podstawowy przedmiot, kłamra, skobel, spiąć kłamrą

starting point – punkt wyjścia
state – wyznaczyć, konstatować, wyrazić, wypowiedzieć, oświadczyć, stwierdzić, przedstawić, stan, państwo, stanowisko, pozycja, godność, parada, państwowy, urzędowy, polityczny, paradny
state create – stworzyć państwo
steam-engine – silnik parowy
stitch – szew, ścieg, oczko, klucie, zaszyć, szyć
strength – siła, moc, stężenie, natężenie
strengthen – wzmocnić, wzmóc
stretch – rozciągać, napiąć, naprężyć, wyciągnąć, rozwinąć, rozpostrzeć, rozłożyć, nadużyć, rozciąganie, wyciąganie, napięcie, nadużycie, przeciąg np. czasu, odsiadka, obszar, przestrzeń, odcinek
strictest – najsurowszy
strike – strajk, uderzyć, wybić, dobić, wykrzesać, zapalić, zrobić wrażenie, natrafić, opuścić np. flagę, bić, walić, uderzać, atakować, smagać, chłostać, strajkować, poddać
stronghold – twierdza, forteca, cytadela
subject – poddany, podbity, ujarzmiony, podlegający, wystawiony, podmiot, temat, przedmiot, motyw, ujarzmić, podporządkować, podbić, narazić
subscribe – subskrybować, podpisywać dokumenty, poprzeć, zgodzić się, zaprenumerować
subsequently – potem, zatem, przeto, więc, w dalszym ciągu, później, następnie
succeed – zakończyć sukcesem, nastąpić, objąć spuściznę, odziedziczyć, poszczęścić się
sue – pozwać, zaskarżyć, procesować się, wnieść skargę, poprosić kogoś o coś
suffer – cierpieć, znieść, ponieść, pozwolić, znosić ból
sufferer – poszkodowany, cierpiący, cierpiętnik
superficially – powierzchownie
supersede – zastąpić, wyprzeć, zdetronizować, zająć miejsce
supervision – kuratela, nadzór, kierownictwo, kontrola
supply – dostarczać, zaopatrywać, wynagrodzić, uzupełnić, naprawić, zaspokoić, dostarczenie, dostawa, zaopatrzenie, zapas
support – wsparcie, podtrzymywać, poprzeć, dodać sił, zachęcić, znieść, tolerować, utrzymać, poprzeć, udzielić poparcia, poparcie, podpora, ostoja
supremacy – zwierzchnictwo, przewaga, supremacja
supreme commander – najwyższy dowódca
Supreme Court – Sąd Najwyższy
surgeon – chirurg, lekarz wojskowy, cyrulik
surrender – poddać się, zrzec, zrezygnować, poddać, oddać, poddanie, zrzeczenie, zrezygnowanie
surround – otoczyć, okrążyć
surrounded – otoczony
survey – badanie, ankieta, sondaż, przegląd, pomiary, plany, mapy, przyjrzeć się, obserwować, zbadać, dokonać przeglądu, przeprowadzić inspekcję
survivor – ocalały
suspect – podejrzany, podejrzewać, mieć podejrzenia, odebrać, wstrzymać, odroczyć
sustenance – utrzymanie, wyżywienie, żywność, środki egzystencji

swear – przysięgać, przysiąc, kląć, przeklinanie, stek przekleństw

swear allegiance – przysiąc wierność

Swedish Deluge – Potop Szwedzki

sweep – zmieść, rozciągać się, sięgać, posuwać się, sunąć, przesunąć, wodzić, porwać, zagarnąć, szeroki, zamaszty, wielki łuk, rozległa przestrzeń

switch – przełączyć, witka, pręt, warkocz, zwrotnica, przełącznik, trzasnąć batem, wyrwać, skierować

sword – miecz, szpada, pałasz

sword-bearer – miecznik

swordsman – szermierz

T

tactical – taktyczny, zręczny

take a closer look at something – bliższe spojrzenie na coś

take down – zdjąć, dać nauczkę, rozebrać, zdemontować, zapisać, zanotować

take on – wziąć na, brać na, podjąć się, zaangażować, przyjąć wyzwanie, przejmować

take place – mieć miejsce

tapestry – gobelin, dekoracyjna tkanina, arras

Tatar Raid – Najazd Tatarski

tavern – tawerna, karczma, oberża, szynk, gospoda

tax – podatek, ciężar, opodatkować, poddać próbie, wymagać wysiłku, wyczerpać, ustalić wysokość, zarzucić, podatkowy

tax-collector – poborca podatkowy

tea – herbata, podwieczorek, napar, bulion, herbatka, wywar z ziół, pić herbatę, podejmować podwieczorkiem, jeść podwieczorek

temper – usposobienie, humor, rozrobić, zahartować, odpuszczać, złagodzić, zmitygować, pohamować, tonować, modulować, hartowność, nastrój

Templar – templariusz

temple – świątynia, skroń, rozciągacz

temporarily – tymczasowo, chwilowo, na razie

tend – pielęgnować, opiekować się, pilnować, obsługiwać

tentative – niepewnie, orientacyjnie, próbny, zrobiony na próbę, poddany pod dyskusję

term – okres, przeciąg czasu, czas trwania, kadencja, termin, określenie, wyrażenie, nazwać, określić

Teutonic knight – rycerz krzyżacki

textile – tekstylny, tkacki, włókienniczy, tkanina, materiał

thaw – odwilż, tajać, stopić, stopnieć

theatre – teatr, kino, sztuka dramatyczna, sala amfiteatralna

themselves – same w sobie, się, siebie, sobie, sami, osobiście, samodzielnie, własnoręcznie

therefore – dlatego że, więc, zatem

theses – teza, praca dyplomowa

thief – złodziej, łotr

thing – myśl, rzecz, przybór, sprawa, obiekt

Thirteen Years' War – Wojna Trzynastoletnia

thorn – cień, kolec, ciernisty krzew

thralldom – niewolnictwo, niewola
thread – nitka, niteczka, wątek, gwint, snop światła, nawlekać, przewlekać, nizać, gwintować
thrifty – oszczędny, zapobiegliwy
thrive – prosperować, działać, kwitnąć, dobrze się rozwijać
throat – gardło, gardziel, wąskie przejście, wlot kanału dymowego, kapinos, okapnik
throes – gwałtowne bóle, w wirze pracy, bóle porodowe
throne – tron
through – przez, poprzez, wskroś, na wylot, przez, na skutek, przelotowy, bezpośredni, tranzytowy
throw – rzucać, ciskać, zarzucić, zrzucić, powalić, skręcać, nitkować, rzut, odległość rzutu
tie – krawat, związać, przywiązać, ankrować, połączyć, zasnurować, zremisować, węzeł, wiązadło, przewiązka, więź, skrępowanie, zawada, sznurowadło, ściąg, podkład kolejowy, ligatura, remis
tile – tafla, dachówka, cylinder, kafel
till – aż, do, do tej pory, dotychczas, uprawiać np. ziemię, kasa podręczna
timely – w porę, w samą porę, aktualny
tin – cyna, folia cynowa, cynfolia, puszka, kanister, forsa, pieniądze, cynowy, blaszany, ocynować, pobielić, konserwować
title – tytuł szlachecki, tytuł prawny, prawo, tytuł np. książki
tobacco – tytoń
tomb – mogiła, grobowiec, grób, pogrzebać
tool – narzędzie, sprzęt, obciosać, obrobić
topic sentence – temat przewodni
topple the government – obalić rząd
torch – pochodnia, kaganek
torture – tortury, męczarnie, katusze, cierpienia, poddać torturom, torturować, zamęczyć, dręczyć, zadawać męki
tower – wieża, baszta, podpora, górować, wznosić się
township – parafia, miasteczko, powiat, okręg
townsman – mieszczanin
trace – śledzić, trop, znak, narysować, nakreślić, naszkicować, tropić, zrekonstruować, znaleźć ślady, odszukiwać, dochodzić czegoś, postronek, zaprzęzony do pracy
trade centre – centrum handlowe, centrum wymiany
trade route – szlak handlowy
trade union – związek zawodowy
trading link – powiązanie handlowe
trait – cecha
traitor – zdrajca
treacherous – zdradziecki, perfidny, fałszywy, zawodny
treachery – zdrada, perfidia, zdradliwość
treasure – skarb, cenić, strzec, zachować w sercu
treasurer – skarbnik, podskarbi

treat – traktować, obchodzić się, leczyć, poddać cos działaniu, potraktować, poczęstować, obrabiać, wzbogacać, pertraktować, fundować, uczta, wielka przyjemność, majówka, przyjęcie, zabawa, poczęstunek, podjęcie

treaty – traktat, układ polityczny, porozumienie

tremor – drżenie, drganie, wstrząs ziemi

trend – tendencja, kierunek, dążność, bieg, dążyć

trial – próba, warunkowo, rozprawa sądowa, proces, nieszczęście

tribal – plemienny, szczepowy

tribe – plemię, szczep, poddział, brać, banda, ród

tribesman – współplemieniec, członek szczepu

tribune – trybun, demagog, mówca, orator

trickster – kuglarz, oszust, naciągacz

trident – trójząb

triumph campaign – kampania triumfu

troop – gromada, oddział, grupka, stado, szwadron, trupa, zgromadzić się, maszerować, formować w rotę

trophy – zdobycz, trofeum

truce – rozejm, zawieszenie broni, wytchnienie

truncheon – laska marszałkowska, buława marszałkowska, pałka gumowa

tsar – car

turret – wieżyczka, wieżyczka armatnia

tutor – guwerner, wychowawca, nauczyciel prywatny, adiunkt, opiekun, uczyć, udzielać lekcji

typhoid – dur brzuszny, tyfoidalny, tyfusowy

typhus – tyfus, dur plamisty

U

ulcer – wrzód

unarmed – nieuzbrojony, bezbronny, bez kolców, bezrogi

uncommon – rzadki, niezwykły, niezwykle, nadzwyczaj

under communist supervision – pod kuratelą komunistyczną

underestimate – niedoceniać

undertake – podejmować, starać się, brać na siebie, przedsięwziąć, zobowiązać, ręczyć, prowadzić zakład pogrzebowy

unfair – nieuczciwy, niesprawiedliwy, krzywdzący, nielojalny, nieszlachetny, nieprzepisowy

Union of Krewos – Unia w Krewie

unsuccessful – nieudany, bezowocny

upkeep – utrzymanie, koszty utrzymania

upper estate – stan wyższy

Upper Silesia – Górny Śląsk

upset – zdenerwowany, wywrócić, zaniepokoić, zatrwożyć, wyprowadzić z równowagi, rozstroić, rozkuć, rozklepywać, przewrócić się, przewrócenie, wywrócenie, nieporządek, bałagan, zaniepokojenie, niepokój

upstairs – na górze, na górę

usage – korzystanie, traktowanie, obchodzenie, zwyczaj, używanie

used to – wykorzystywany do, miał w zwyczaju

usurer – lichwiarz

V

vacate – opuszczać, opróżniać, zwolnić, unieważnić, ewakuować

valuable – wartościowy, drogi, cenny, drogocenny

value – wartość, waluta, walor, znaczenie, wielkość, sens, ocenić, oszacować, przywiązać

valued – ceniony

varied – różnorodny, różny, urozmaicony, rozmaity

varying – zmieniający się, różny, zmienny

vase – waza, wazon

vast – rozległy, obszerny, przestronny, ogromny, kolosalny

vault – sklepienie, podziemie, piwnica, grobowiec, krypta, przeskoczyć, skok o tyczce, sklepić

vengeful – mściwy

venison – dziczyzna

versus – przeciw, kontra, w opozycji

viceroi – namiestnik, wicekról

vicinity – sąsiedztwo, najbliższa okolica, bliskość

Vienna Congres – Kongres Wiedeński

view – obejrzyć, oglądać, rozpatrzeć, zbadać, widok, obejrzenie, spojrzenie, zasięg wzroku, pole widzenia, obraz, szkic, fotografia

village – wieś, osiedle, osada, miasteczko, wiejski

vineyard – winnica

violate – naruszać, gwałcić postanowienia

violence – przemoc, gwałtowność, moc, siła, gwałt, pasja, furia

violent – gwałtowny, potężny, silny, wściekły

virtually – w zasadzie, praktycznie, faktycznie, rzeczywiście, wirtualnie, prawdziwie

Vistula Land – Kraj Przywiślański

vivacious – żywy, ożywiony, pełen życia

voluntary – dobrowolny, samorządny, spontaniczny, ochotniczy, nieobowiązkowy, umyślny

volunteer – wolontariusz, ochotnik, zaofiarować się

voyage – podróż, przelot, rejs, podróżować, płynąć statkiem, jechać, polecieć, pływać, odbyć rejs

W

wall commemorate – ściana pamięci

wallpaper – tapeta

war – wojna, walka, wojować, walczyć

War of Two Roses – Wojna Dwóch Róż

warfare – wojna, działania wojenne

warlike – wojenny, wojowniczy, bitny

warn – ostrzegać

war-plane – samolot bojowy

warrior – wojownik, żołnierz

watch-tower – wieża strażnicza
wave – fala, falistość, falować, kołysać, zamachać
weak – słaby, kiepski, bez sił, słabowity, wątpy, anemiczny, mało stanowczy, nie przekonujący, rzadki, wodnisty, rozcieńczony
wealth – majątność, bogactwo
wealthy – zamożny, bogaty, majątny, zasobny
weapon – broń
western – zachodni
whinger – kordelas, malkontent, maruda
wider plots – szerszy spisek (powiązania)
witchcraft – czary, magia, czarnoksiężstwo, gusła
withdraw – wycofać się, odstąpić, usunąć, odsunąć, odciągnąć, odwołać, cofnąć, odejść, wymówić
witness – świadek, dowód, świadectwo, poświadczyć, być świadkiem
workshop – zakład, pracownia, wytwórnia, warsztat
world trade – światowy handel, światowa wymiana
worldly – światowy, życiowy, doczesny, ziemski, materialny, świecki
worship – ubóstwiać, wyznawać, adorować, uwielbienie, nabożeństwo, wielbić, czcić, chodzić do kościoła, odprawiać praktyki religijne
wound – rana, uszczerbek, zranić, zadać ranę, nadszarpnąć, urazić
wounded – ranny, urażony, zraniony
woven – tkany, wyplatany, utkać, uknuć, zawiązać, ułożyć wątek, spleść, splatać
wreck – wrak, rozbicie się, katastrofa, zagłada, zniszczenie, zniweczenie, szczątki, rozbitek, ruina, rozbicie, zrujnowanie, przekreślić, zniweczyć, ulec rozbiciu, mieć wypadek
wreckage – wrak, wraki, szczątki, gruzy

Y

yardman – parobek, robotnik ze składu
yeomanry – chłopci, kawaleria, formacja kawalerii, drobni właściciele ziemscy, klasa gospodarzy średniorolnych
yield – wydać, poddać się, produkcja, zysk, osiadanie, wynik, plon, uzysk, wydobyć, wydajność, zbiór, dochód
yoke – zaprzęgać, nakładać jarzmo, łączyć, jarzmo, nosidła, koromysło, brzemień, kabłąk, strzemię, niewola, karczek, rusztowanie

Z

zany – pomocnik błazna, głupek, półgłówek, pocieszny, ucieszny
zealot – gorliwiec, zagorzalec, fanatyk
zhupan – żupan
ziggurat – zikkurat

BIBLIOGRAFIA:

1. Słownik książkowy: Jan Stanisławski, Katarzyna Billip, Zofia Chociłowska, Podręczny słownik angielsko-polski, Wyd. XII, Warszawa 1990.
2. Słownik internetowy: <http://pl.bab.la/>
3. Słownik elektroniczny: Słownik podręczny *Techland*

SPIS ILUSTRACJI:

1. Clipart George Washington: <http://bestclipartblog.com/clipart-pics/history-clip-art-14.png>